

6. Probabilistinen menetelmä

- ★ Probabilistista menetelmää sovelletaan olioiden olemassaolon todistamiseen
- ★ Jotkin ominaisuudet omaavan olioiden olemassaolo voidaan todeta jos voimme osoittaa olioiden perusjoukon, jossa satunnaisesti vedetyllä oliolla on vaaditut ominaisuudet positiivisella tn.:llä
- ★ Koska vaaditut ominaisuudet omaavan olioiden valintatn. on positiivinen, niin perusjoukossa täytyy olla tuollainen olio
- ★ Näin ollen vaaditut ominaisuudet omaava olio on olemassa
- ★ Usein saadaan satunnaisalgoritmi halutun olioiden konstruoinemiseksi ja joskus se voidaan determinisoida

170

Laskemismenetelmä

- ★ Merk. n :n solmun täydellistä — kaikki $\binom{n}{2} = n(n-1)/2$ kaarta sisältävää — verkkoa K_n :llä
- ★ k :n solmun klikki verkossa K_n on täydellinen verkko K_k

Lause 6.1: Jos $\binom{n}{2} 2^{-(\binom{k}{2})+1} < 1$, niin verkon K_n kaaret voidaan värittää kahdella värillä s.e. se ei sisällä yksiväristä k -klikkiä K_k .

Todistus. Mahdollisia kaarten värityksiä on $2^{n(n-1)/2}$ kpl, joten yksittäisen värityksen tn. tasaisen jakauman mukaan on $2^{-n(n-1)/2}$. Samaan jakaumaan päädytään valitsemalla kunkin kaaren väri riippumattomasti s.e. molempien väri vaihtoehtojen tn. on $1/2$.

Mahdollisia k -klikkejä verkossa K_n on $\binom{n}{k}$, kiinnitetään niille jokin järjestys.

171

Olk. A_i tapahtuma "klikki i on yksiväriinen". Klikin ensinnä värítettävä kaari voi olla kumpaa väriä vain, loppujen $\binom{k}{2} - 1$ kaaren tulee olla sen kanssa samanvärisiä, joten $\Pr(A_i) = 2^{-(\binom{k}{2})+1}$. Yhdisteen tn.:n perusteella

$$\Pr\left(\bigcup_{i=1}^{\binom{n}{k}} A_i\right) \leq \sum_{i=1}^{\binom{n}{k}} \Pr(A_i) = \binom{n}{k} 2^{-(\binom{k}{2})+1},$$

joka lauseen oletuksen perusteella on aidosti yhtä pienempi. Näin ollen

$$\Pr\left(\bigcap_{i=1}^{\binom{n}{k}} \bar{A}_i\right) = 1 - \Pr\left(\bigcup_{i=1}^{\binom{n}{k}} A_i\right) > 0.$$

Koska sellaisen värityksen, joka ei sisällä yksiväristä k -klikkiä, valitsemisen tn. on aidosti positiivinen, niin tällainen väritys on olemassa. \square

172

- ★ Ed. lauseen ehto pätee esim. kun $n \leq 2^{k/2}$ ja $k \geq 3$, sillä tällöin

$$\begin{aligned} \binom{n}{k} 2^{-(\binom{k}{2})+1} &\leq \frac{n^k}{k!} 2^{-(k(k-1)/2)+1} \\ &\leq \frac{2^{k/2+1}}{k!} < 1 \end{aligned}$$

- ★ Esim. $1000 \leq 2^{10}$, joten K_{1000} voidaan värittää kahdella värillä s.e. siinä ei ole yksiväristä klikkiä K_{20}
- ★ Valitsemalla kunkin kaaren väri symmetrisesti ja riippumattomasti saadaan Monte Carlo -algoritmi vaaditun värityksen löytämiseksi
- ★ Todistuksen arvion perusteella tässä tapauksessa onnistumistn. on ainakin

$$1 - \frac{2^{20/2+1}}{20!} \geq 1 - 8,5 \cdot 10^{-16}$$

173

- ★ Edellä verkkojen perusjoukosta otanta on helppoa, mutta aina tehokas otanta ei ole mahdollista
- ★ Jos tehokas otanta on mahdollista ja onnistumistn. kullakin otospisteellä on p , niin tarvittavien toistojen lkm on geometrisesti jakautunut s -muuttuja, jonka odotusarvo on $1/p$
- ★ Täten $(1/p)$:n tulisi olla syötteen pituuden suhteen polynominen
- ★ Las Vegas -algoritmia halutut ominaisuudet omaavan olion konstruointiseksi varten tarvitaan vielä polynomi aikainen tunnistaja etsitylle oliolle
- ★ Tällöin otospisteitä voidaan testata kunnes vaaditut ominaisuudet omaava otospiste tulee vedettyä

174

Odotusarvomenetelmä

- ★ Jos diskreetillä s -muuttujalla on positiivinen tn., niin sen täytyy saada ainakin yksi korkeintaan ja yksi vähintään odotusarvon suuruinen arvo

Lemma 6.2: Olk. $\mathbf{E}[X] = \mu$, tällöin $\Pr(X \geq \mu) > 0$ ja $\Pr(X \leq \mu) > 0$.

Todistus. Jos $\Pr(X \geq \mu) = 0$, niin

$$\begin{aligned} \mathbf{E}[X] &= \sum_x x \Pr(X = x) \\ &= \sum_{x < \mu} x \Pr(X = x) \\ &< \sum_{x < \mu} \mu \Pr(X = x) = \mu, \end{aligned}$$

joka on ristiriita.

Tapaus $X \leq \mu$ todetaan vastaavasti. \square

175

MAKSIMILEIKKAUS

- ★ NP-kovassa maksimileikkaus-ongelmassa verkon solmut jaetaan kahteen pistevieraaseen joukkoon
- ★ Olk. solmujoukosta toiseen menevät kaaret *leikkauskaaret*
- ★ Suuntaamattoman verkon leikkauksen arvo on leikkauskaarten yhteenlaskettu paino
- ★ Seur. kunkin kaaren paino on aina 1
- ★ Seur. tulos osoittaa, että maksimileikkaus on ainakin puolet verkon kaarista

Lause 6.3: Olk. $G = (V, E)$ suuntaamaton verkko, jossa on n solmua ja m kaarta. Solmujoukko V voidaan jakaa kahteen erilliseen joukkoon A ja B s.e. ainakin $m/2$ kaarta kulkee A :n solmusta B :n solmuun.

176

Todistus. Muodostetaan joukot A ja B sijoittamalla kukin solmu riippumattomasti ja satunnaisesti toiseen joukosta.

Kiinnitetään verkon kaarille jokin numerointi. Olk. s -muuttujat X_i s.e.

$$X_i = \begin{cases} 1, & \text{jos kaari } i \text{ kulkee } A\text{:sta } B\text{:hen} \\ 0, & \text{muuten.} \end{cases}$$

Tn., että kaari $e_i \in E$ kulkee joukon A solmusta joukon B solmuun on $1/2$, joten $\mathbf{E}[X_i] = 1/2$.

Joukkojen A ja B määräämän leikkauksen arvon $C_{A,B}$ odotusarvo on lineaarisuuden perusteella

$$\mathbf{E}[C_{A,B}] = \sum_{i=1}^m \mathbf{E}[X_i] = m \cdot \frac{1}{2} = \frac{m}{2}.$$

Lemman 6.2 perusteella on olemassa G :n leikkaus, jonka arvo on vähintään $m/2$. \square

177

★ Solmujen jako joukkoihin A ja B on helppo vetää

★ Odotusarvomenetelmä ei anna alarajaa tn.:lle $p = \Pr(C_{A,B} \geq m/2)$

$$\begin{aligned} \frac{m}{2} &= \mathbf{E}[C_{A,B}] \\ &= \sum_{i \leq m/2-1} i \Pr(C_{A,B} = i) \\ &\quad + \sum_{i \geq m/2} i \Pr(C_{A,B} = i) \\ &\leq (1-p) \left(\frac{m}{2} - 1 \right) + pm \end{aligned}$$

★ Täten $p \geq 1/(m/2 + 1)$, joten vetämällä odotusarvoisesti $m/2 + 1$ jakoa joukkoihin löydetään leikkaus, jonka arvo on väh. $m/2$

★ On helppo testata täyttääkö leikkaus ehdon, joten saamme LV-algoritmin leikkauksen löytämiseksi

178

MAKSIMITOTEUTUVUUS (MAXSAT)

- ★ Tiedämme lausekalkyylin kaavojen toteutumisongelman (SAT) olevan NP-täydellisen
- ★ Olk. tarkastellut kaavat CNF-muotoisia, s.o. tekijöiden (clause) konjunktioita, missä kukin tekijä on literaalien disjunktio
- ★ MAXSAT-ongelmassa on annettu SAT-kaava ja pyrkimyksenä on toteuttaa mahdollisimman monta sen tekijöistä
- ★ Oletamme, ettei mikään tekijä sisällä sekä muuttujaa että sen negaatiota

Lause 6.4: *Olk. annettu m :n tekijän joukko. Olk. k_i tekijän i , $i = 1, \dots, m$, literaalien lkm ja $k = \min k_i$. On olemassa Boolean-muuttujien arvoasetus, jonka toteuttamien*

179

tekijöiden lkm on ainakin

$$\sum_{i=1}^m (1 - 2^{-k_i}) \geq m(1 - 2^{-k}).$$

Todistus. Asetetaan muuttujille arvot riippumattomasti ja symmetrisesti. Tn., että i s tekijä toteutuu on väh. $1 - 2^{-k_i}$. Toteutuvien tekijöiden lkm on siten väh.

$$\sum_{i=1}^m (1 - 2^{-k_i}) \geq m(1 - 2^{-k}),$$

joten lemmän 6.2 perusteella on olemassa arvoasetus, joka toteuttaa ainakin näin monta tekijää. \square

- ★ Näin saamme helposti satunnaisalgoritmin MAXSAT-ongelmalle

180

Derandomisointi

- ★ Sovelletaan ehdollisten odotusarvojen menetelmää maksimileikkausalgoritmin determinisoimiseksi
- ★ Sijoitetaan verkon solmut deterministisesti yksi kerrallaan joukkoihin A ja B mv. järjestyksessä v_1, \dots, v_n
- ★ Olk. $x_i \in \{A, B\}$ se joukko, johon v_i sijoitetaan
- ★ Tarkastellaan leikkauksen odotusarvoa $\mathbf{E}[C_{A,B} \mid x_1, \dots, x_k]$ kun ensimmäiset k solmua on sijoitettu ja jäljellä olevat sijoitetaan riippumattomasti tasaisen jakauman mukaan
- ★ Induktiolla osoitamme kuinka sijoittaa v_{k+1} s.e.

$$\mathbf{E}[C_{A,B} \mid x_1, \dots, x_k] \leq \mathbf{E}[C_{A,B} \mid x_1, \dots, x_{k+1}]$$

181

- ★ Induktiosta seuraa lopulta

$$\frac{m}{2} \leq \mathbf{E}[C_{A,B}] \leq \mathbf{E}[C_{A,B} \mid x_1, \dots, x_n],$$

missä oikea puoli on deterministisen sijoittelualgoritmin valitseman leikkauksen arvo

- ★ Induktion perustapaus on $\mathbf{E}[C_{A,B}] = \mathbf{E}[C_{A,B} \mid x_1]$, joka pätee, koska ensimmäisen solmun sijoittamisella ei ole merkitystä

- ★ Tarkastellaan v_{k+1} :n satunnaista ja symmetristä sijoittamista joukkoon A tai B

- ★ Olk. Y_{k+1} valittua joukkoa kuvaava s-muuttuja. Nyt $\mathbf{E}[C_{A,B} \mid x_1, \dots, x_k]$

$$= \frac{1}{2} \mathbf{E}[C_{A,B} \mid x_1, \dots, x_k, Y_{k+1} = A] + \frac{1}{2} \mathbf{E}[C_{A,B} \mid x_1, \dots, x_k, Y_{k+1} = B]$$

182

- ★ Täten

$$\max\{\mathbf{E}[C_{A,B} \mid x_1, \dots, x_k, Y_{k+1} = X] \mid X \in \{A, B\}\} \geq \mathbf{E}[C_{A,B} \mid x_1, \dots, x_k]$$

- ★ Riittää siis laskea ehdolliset odotusarvot, joissa Y_{k+1} :n valinta on mukana ja sijoittaa v_{k+1} paremman odotusarvon antavaan joukkoon

- ★ Tämän jälkeen ind.askel on osoitettu

- ★ Ehd. odotusarvoissa ensimmäisten $k+1$ solmun joukot on kiinnitetty

- ★ Voimme siis laskea moniko niiden välisistä kaarista tulee leikkauksen arvoon laskettua

- ★ kaikille lopuille kaarille pätee, että tn.:llä $1/2$ sen päätepisteet päätyvät eri joukkoon ja kaari tulee leikkauksen arvoon mukaan laskettavaksi

183

- ★ Odotusarvon lineaarisuuden perusteella ehd. odotusarvot siis ovat havaitut kaaret joukkojen välillä plus puolet jäljelle jäävistä kaarista

- ★ Ehd. odotusarvot voidaan helposti laskea lineaarisessa ajassa

- ★ Itse asiassa kahden ehd. odotusarvon järjestys määräytyy sen mukaan kummassa joukossa v_{k+1} :lla on enemmän naapureita

- ★ Deterministinen algoritmi:

- ◇ Sijoita ensimmäinen solmu (esim.) joukkoon A

- ◇ Sijoita seuraavat solmut siihen joukkoon, jossa niillä on vähemmän naapureita (tasatilanteet mv.)

- ★ Tämän algoritmin tuottaman leikkauksen arvo on vähintään $m/2$

184

Valitse ja muokkaa

- ★ Nyt vedetään satunnainen olio ja muokataan sitä s.e. sillä on halutut ominaisuudet

- ★ Tarkastellaan ensin tunnetusti NP-kovaa riippumaton joukko -ongelmaa

- ★ Verkon G riippumaton joukko (IS) on sellaisten solmujen joukko, joiden välillä ei ole laisinkaan kaaria

Lause 6.5: Olk. $G = (V, E)$ verkko, jossa on n solmua ja m kaarta. G :ssä on riippumaton joukko, jossa on ainakin $n^2/4m$ solmua.

Todistus. Olk. G :n solmujen keskim. aste $d = 2m/n$. Satunnaisalgoritmi:

1. Riippumattomasti tn.:llä $1 - 1/d$ poista kukin solmuista yhdessä siihen liittyvien kaarten kanssa.
2. Poista kukin jäljelle jäänyt kaari ja

185

toinen siihen liittyvistä solmuista.

Jäljelle jäävät solmut muodostavat IS:n, koska kaikki kaaret on poistettu.

Olk. X askelen 1 jälkeen jäljellä olevien solmujen lkm. Linearisuuden perusteella $\mathbf{E}[X] = n/d$.

Olk. Y askelen 1 jälkeen jäljellä olevien kaarten lkm. Lähtötilanteessa kaaria on $nd/2$ kpl ja ne jäävät jäljelle, joiden molemmat päät selviävät askelesta:

$$\mathbf{E}[Y] = \frac{nd}{2} \left(\frac{1}{d}\right)^2 = \frac{n}{2d}.$$

Askelessa 2 poistetaan kaikki jäljelle jääneet kaaret ja kork. Y solmua. Lopulta jäljelle jääviä solmuja on siis väh. $X - Y$, ja

$$\mathbf{E}[X - Y] = \frac{n}{d} - \frac{n}{2d} = \frac{n}{2d} = \frac{n^2}{4m},$$

koska $d = 2m/n$. □

186

VERKON YMPÄRYSMITTA

- ★ Verkon *ympärysmitta* (**girth**) on sen lyhimmän syklin pituus
- ★ Tiheillä verkoilla pitäisi intuitiivisesti olla pieni ympärysmitta
- ★ Voidaan kuitenkin osoittaa, että tiheäläkin verkolla voi olla melko suuri ympärysmitta

Lause 6.6: Millä tahansa $k \geq 3$ on olemassa verkko, jossa on n solmua ja väh. $n^{1+1/k}/4$ kaarta, jonka ympärysmitta on väh. k .

Todistus. Vedetään ensin verkko $G \in G_{n,p}$ parametrilla $p = n^{1/k-1}$. Olk. X verkon kaarten lkm. Tällöin

$$\mathbf{E}[X] = p \binom{n}{2} = \frac{1}{2} \left(1 - \frac{1}{n}\right) n^{1/k+1}.$$

Olk. Y verkon kork. $(k-1)$ -pituisten syklien lkm. Tietty i -sykli on verkossa tn.:llä p^i .

187

Valitsemalla i solmua ja niille järjestys (+ käänteinen sykli on sama), nähdään että i -syklejä on kaikkiaan $\binom{n}{i} (i-1)!/2$ kpl.

$$\begin{aligned} \mathbf{E}[Y] &= \sum_{i=3}^{k-1} \binom{n}{i} \frac{(i-1)!}{2} p^i \leq \sum_{i=3}^{k-1} n^i p^i \\ &= \sum_{i=3}^{k-1} n^{i/k} < kn^{(k-1)/k}. \end{aligned}$$

Poistetaan satunnaisesti valitun verkon G jokaisesta kork. $(k-1)$ -pituisesta syklistä yksi kaari. Näin muodostuvan verkon ympärysmitta on siis väh. k . Kun n on riittävän suuri, niin kaarten lkm:n odotusarvo muodostuvassa verkossa on

$$\begin{aligned} \mathbf{E}[X - Y] &\geq \frac{1}{2} \left(1 - \frac{1}{n}\right) n^{1/k+1} - kn^{(k-1)/k} \\ &\geq \frac{1}{4} n^{1/k+1}. \end{aligned}$$

Lemman 6.2 perusteella on siis olemassa väitetyin kaltaisia verkkoja. □

188

Toisen momentin menetelmä

- ★ Tšebyševin epäyhtälöllä saadaan

Lause 6.7: Jos X on ei-negatiivisia kokonaislukuarvoja saava s -muuttuja, niin

$$\Pr(X = 0) \leq \frac{\mathbf{Var}[X]}{\mathbf{E}[X]^2}.$$

Todistus.

$$\begin{aligned} \Pr(X = 0) &\leq \Pr(|X - \mathbf{E}[X]| \geq \mathbf{E}[X]) \\ &\leq \frac{\mathbf{Var}[X]}{\mathbf{E}[X]^2}. \end{aligned}$$

- ★ Tarkastellaan nyt satunnaisverkkojen kynnyskäyttäytymistä □
- ★ Usein mallin $G_{n,p}$ verkoilla on kynnysfunktio f s.e.

- ◇ $p < f(n)$: lähes millään verkolla ei ole kaivattua ominaisuutta
- ◇ $p > f(n)$: lähes kaikilla verkoilla on kaivattu ominaisuus

189

Lause 6.8:

1. Mallissa $G_{n,p}$ olk. $p = f(n)$, missä $f(n) = o(n^{-2/3})$. Tällöin kaikilla $\varepsilon > 0$ ja riittävän suurilla n tn., että satunnaisesti mallista $G_{n,p}$ valitussa verkossa on väh. neljän solmun klikki, on kork. ε .
2. Vastaavasti jos $f(n) = \omega(n^{-2/3})$, niin riittävän suurilla n tn., että satunnaisesti mallista $G_{n,p}$ valitussa verkossa ei ole väh. neljän solmun klikkiä, on kork. ε .

Todistus.

1. Asetetaan jokin numerointi kaikille $k = \binom{n}{4}$ neljän solmun joukoille C_i ja otetaan s-muuttujat

$$X_i = \begin{cases} 1, & \text{jos } C_i \text{ on 4-klikki} \\ 0, & \text{muuten.} \end{cases}$$

190

Olk. $X = \sum_{i=1}^k X_i$. Koska $\Pr(X_i = 1) = p^6$, niin

$$\begin{aligned} \mathbf{E}[X] &= \binom{n}{4} p^6 = \Theta(n^4 p^6) \\ &= \Theta((pn^{2/3})^6) = o(1), \end{aligned}$$

sillä $p = o(n^{-2/3})$. Näin ollen, riittävän suurilla n , $\mathbf{E}[X] < \varepsilon$. Koska X on ei-negatiivisia kokonaislukuarvoja saava s-muuttuja, niin $\Pr(X \geq 1) \leq \mathbf{E}[X] < \varepsilon$. Täten tn., että satunnaisesti $G_{n,p}$:stä valitussa verkossa on väh. neljän solmun klikki on kork. ε .

2. Nyt $\lim_{n \rightarrow \infty} \mathbf{E}[X] = \infty$. Tämä ei kuitenkaan vielä yksin riitä väitteen todistamiseen. Lauseen 6.7 perusteella voimme kuitenkin osoittaa, että $\Pr(X = 0) = o(1)$ tässä

191

tapauksessa. Tämä edellyttää, että $\mathbf{Var}[X] = o(\mathbf{E}[X]^2)$.

Lauseen 6.7 soveltamista varten tarvitsemme varianssia. Seuraava lemma voidaan todistaa lauseen 3.2 yleistyksen avulla.

Lemma 6.9: Olk. Y_i :t indikaattoreita ja $Y = \sum_i Y_i$. Tällöin

$$\mathbf{Var}[Y] \leq \mathbf{E}[Y] + \sum_{i \neq j} \mathbf{Cov}(Y_i, Y_j).$$

Laskeaksemme $\mathbf{Var}[X]$:n lemmän 6.9 perusteella, meidän tulee huomioida kovarianssit. Kun $C_i \cap C_j = \emptyset$, niin klikit ovat erillisiä ja X_i ja X_j ovat riippumattomia. Täten $\mathbf{Cov}(X_i, X_j) = 0$. Sama pätee kun $|C_i \cap C_j| = 1$.

Kun $|C_i \cap C_j| = 2$, niin klikeilla on yksi yhteinen kaari. Jotta molemmat klikit

192

voivat olla verkossa yhtä aikaa, niin tarvittavien $6 + 6 - 1 = 11$ kaaren tulee olla verkossa. Täten

$$\begin{aligned} \mathbf{Cov}(X_i, X_j) &= \mathbf{E}[X_i X_j] - \mathbf{E}[X_i] \mathbf{E}[X_j] \\ &\leq \mathbf{E}[X_i X_j] \leq p^{11}. \end{aligned}$$

Tarvittavat kuusi solmua pitää valita s.e. kaksi valitaan klikkien yhteisiksi ja kaksi kummankin klikin omaksi, joten vaihtoehtoja on

$$\binom{n}{2} \binom{n-2}{2} \binom{n-4}{2} = \Theta(n^6).$$

Kun $|C_i \cap C_j| = 3$, niin klikeilla on kolme yhteistä kaarta ja kaikkiaan 9:n kaaren tulee olla verkossa. Nyt

$$\mathbf{Cov}(X_i, X_j) \leq \mathbf{E}[X_i X_j] \leq p^9.$$

193

Solmuvaihtoehtoja on nyt

$$n(n-1) \binom{n-2}{3} = \Theta(n^5).$$

Muistetaan, että $\mathbf{E}[X] = \binom{n}{4} p^6 = \Theta(n^4 p^6)$, joten $\mathbf{E}[X]^2 = \Theta(n^8 p^{12})$.

Varianssi $\mathbf{Var}[X]$ puolestaan on kork.

$$\begin{aligned} &\leq \mathbf{E}[X] + \sum_{i \neq j} \mathbf{Cov}(X_i, X_j) \\ &\leq \Theta(n^4 p^6) + \Theta(n^6 p^{11}) + \Theta(n^5 p^9) \\ &= o(n^8 p^{12}), \end{aligned}$$

sillä esim.

$$\frac{n^4 p^6}{n^8 p^{12}} = \frac{1}{n^4 p^6} = o\left(\frac{1}{n^4 (n^{-2/3})^6}\right) = o(1).$$

Täten siis $\mathbf{Var}[X] = o(\mathbf{E}[X]^2)$, joten kohta 2 seuraa nyt lauseesta 6.7. \square

194

★ Neljän solmun joukkoja C_i , jotka eivät leikkaa joukkoa C_j on $\binom{n-4}{4}$ kpl ja kullakin tn., että $X_i = 1$ on p^6

★ Joukkoja, joilla $|C_i \cap C_j| = 1$ on $\binom{4}{1} \binom{n-4}{3} = 4 \binom{n-4}{3}$ kpl ja niilläkin tn., että $X_i = 1$ on p^6

★ Joukkoja, joilla $|C_i \cap C_j| = 2$ on $\binom{4}{2} \binom{n-4}{2} = 6 \binom{n-4}{2}$ kpl ja kullakin tn., että $X_i = 1$ on p^5 , jne.

★ Kaikkiaan $\mathbf{E}[X | X_j = 1] = \binom{n-4}{4} p^6 + 4 \binom{n-4}{3} p^6 + 6 \binom{n-4}{2} p^5 + 4 \binom{n-4}{1} p^3 + 1$

★ Lauseen 6.10 perusteella

$$\Pr(X > 0) \geq \frac{\binom{n}{4} p^6}{\mathbf{E}[X | X_j = 1]}$$

★ $\lim_{n \rightarrow \infty} \Pr(X > 0) = 1$

196

★ Lauseen 6.8 kohdan 2 todistus olisi voinut perustua myös seuraavaan tulokseen, joka pätee vaikka muuttujat X_i eivät olisi riippumattomia

Lause 6.10: Olk. $X = \sum_{i=1}^n X_i$, missä kukin X_i on indikaattorimuuttuja. Tällöin

$$\Pr(X > 0) \geq \sum_{i=1}^n \frac{\Pr(X_i = 1)}{\mathbf{E}[X | X_i = 1]}.$$

★ Todistuksen merkinnöin $X = \sum_{i=1}^k X_i$, missä $X_i = 1$ vain jos neljän solmun joukko C_i on 4-klikki

★ $\Pr(X_j = 1) = p^6$

★ Odotusarvon lineaarisuuden perust.

$$\mathbf{E}[X | X_j = 1] = \sum_{i=1}^k \mathbf{E}[X_i | X_j = 1] = \sum_{i=1}^k \Pr(X_i = 1 | X_j = 1),$$

koska X_i on indikaattori

195